

FILÍPENSI

Yútoe Poûlu páhoe xapa kutípoti

Jesus íhae Filípu

Enepora koyuhópeti, hara yóno xapa xanena Itukó'oviti ya pitivóko iháxoneti Filípu. Turíxoa Poûlu neko êgereja yaneko pí'apeke yónoa koyúhoponea emo'u Itukó'oviti. Yokómomapihi ne Átu 16.12-14. Koati ika'ákovokutike óvo ne Poûlu yutoxôa ra koyuhópeti. Exokoa Poûlu neko íhae Filípu enó'iyea tiú'iti koekúti vékoku xâne hokoti Jesus. Yónoa okóvo Poûlu neko inámati kutípotihiko Jesus vo'oku ápeyea xâne xapákuke ihíkaxoti ihíkauvoti ákoti itukapu ukeâti xoko Itukó'oviti. Exokoa Poûlu nökone kó'iyehahiko vo'ókuke ne tiú'iti koekúti vékokuhiko. Haina pohutine, itea koati ikoró'ixinovotimaka íhae Filípu vo'oku páhoenoahiko, huvó'oxeake ya nökone.

Exokoamaka Poûlu ne íhae Filípu ákoyea omótova okóvo. Koyúhoinoamaka iyúseyea kaná'uko ne hókehahiko Jesus vo'oku kixoku kúveovo Vúnae, koáne vo'oku elókeyea okóvo, koáne vo'oku ákoyea haxákeapukoko, koáne vo'oku itúkeovo tiú'iti ikéneke Jesus. Enékoahikomaka kónokea íkutipasikeovo kixóvoku Kristu ya ákoyea kapáyasakapu, koáne ya itúkea ahá'inoa Itukó'oviti, kuteâtimaka kixoku itúkeovo ne Kristu yaneko ivokóvo kuruhúke, kutí'inokemaka kapayásokopati Itukó'oviti, porexoâti itúkeovo hána'iti ihayú'uti ya uhá koêti.

¹ Yutóxinopinoe ûti, undi Poûlu yoko Timóti, uti ovoxe Kristu Jesus. Pahúkinopeanoe ûti ra koyuhópeti, itínoe íhae Filípu kasásá'iupone Kristu Jesus, keánemaka itínoe inuxínoti itukéti ihíkaxoti emo'u Itukó'oviti, yoko itínoe noivókoeti itúkeovo ndeákinu ya imokóvokutike. ² Itúkapu ya hâna'itike seánakopi Itukó'oviti, Ha'a ûti, yoko Vúnae Jesus Kristu yóvoheixonoe, koánemaka ya úhepetike isoneûti ukeâti xokóyoke.

Orásaura Poûlu

³ Íngoro'ixovo xoko Itukó'oviti, nguvívone, vo'oku uhá koeti púyaeve ongóvo ve'ókukenoe. ⁴ Uhá koeti indûko orásaurum, kóyekune émbeminopinoe Itukó'oviti ya elókekoke ongóvo. ⁵ Íngoroixovo xokóyoke vo'oku kixékunoe hivó'oxinu ngoúkoponea ne inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Jesus, ukeâti inâ kitipoânoe tukú koeti kó'oyene. ⁶ Enepone únati itukéti tûriu Itukó'oviti xepákuke, koati enjoâti koúsokeamo tukú koetímo neko káxe aukápapune Kristu Jesus. ⁷ Koati motokeâti kó'inopineye inzóneu, vo'oku ákoyea nguríkapinoe inzóneuke, yusíkoti itúkeovo ika'ákovokutike óvonzeixo, áko'o koeku énjokea kaná'uko ra inámati ihíkauvoti xoko âvoti akutípoa, áko'o koeku nzuvó'oxea po'inu ûti kóxuna'ixeovo hókea, koáhati kutikókotine ûti vitúkeovo ko'itúkeinoti Itukó'oviti ya hâna'itike seánakovi. ⁸ Éxoa Itukó'oviti kaná'uya yupíheovo inángurukeovopinoe, koane yupíheovo ákoyea omótovopinoe ongóvo. Yoko enepora kó'iyeaneyeye ra inzóneunopinoe, koati ukeâti xoko Kristu Jesus.

⁹ Émbeminopinoemaka Itukó'oviti inamá'axoyeane ukopóno ne ákoyea omótovokoko yokóvo,

xaneâtimaka itíkivo koati exoâti ne kaná'uti kixovókuti íhae xoko Itukó'oviti. Émbemoamaka yéxi péni iséneuno uhá koeti koekúti, ¹⁰ maka itúkapune kixovókuti yupihóvoti unáko ya uhá koéti ne neívokoxo, epó'oxo itíkapunemaka ponóvoti ákoti óvaku yaneko káxe aukápapu Kristu Jesus, ¹¹ koáne itúkapunemaka ainóvoti únatinoe koekúti itíko vo'oku xunako Jesus Kristu ya xikóyoke, kutí'inokemo ihayú'ikokonoti koane kahaná'ikokonotimo ne Itukó'oviti.

Koati ovoxe Kristu ne Poûlu

¹² Itínoe mbo'ínu xoko Jesus, ngahá'amaka yéxi itúkeovo vo'ókuke ne uhá koeti tiú'iti ngixókonoku, kutí'inoke ukopónoti ra inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Jesus. ¹³ Yoko koati exoâti húndaru koyonónuti ika'ákavokutike itúkeovo vo'oku ngoyúhoya koeku Kristu kutí'inoke inga'ákokonoti. Koane éxoamaka ha'ínehiko, enepone uhá koeti húndaru koyónoti ya óvokuke náti, kó'iyeaneyeye. Éxoamaka uhá koeti po'ínuhiko xâne yâye. ¹⁴ Epó'oxo vo'ókuke ne ingá'akeovo, inamá'axoneexo ako pika koyúhoya emo'u Itukó'oviti ne po'ínuhiko ûti xoko Kristu, kalíhanini uhá kó'iyea. ¹⁵ Kaná'uti ápeyea po'ínuhiko koyúhoti koeku Kristu vo'oku kahá'aya itúkeovo ihayú'iuti ya undíke, oposíkoti enó'iyea hokoâti ya undíke. Itea ápemaka po'ínuhiko koati ponóvoti isóneu koyúhoti koeku Kristu. ¹⁶ Enepohikone ponóvoti isóneu, koati itukoâti ne itukéti vo'oku ákoyea omótovo okovo po'ínuhiko xâne, exoâti noívokoxeonu Itukó'oviti én jokea kaná'uko ra inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Jesus xoko âvotihiko akutípoa. ¹⁷ Itea enepohikoneko

po'i koyúhoti emo'u Itukó'oviti, koyúhoinoke koeku Kristu, koati kahá'ati kapáyasokeovo, kene haina vo'oku pónéovohiko isóneu, po'okoâtihiko kurí'uxeovomo tiveko ngoêku vo'óuke, koeku óveam ika'ákovokutike.

18 Yusíkoti kó'iyeaneye, itea ako yuvâti, vo'oku koékuti koeku koyúhoyeovo ne inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Jesus, kóyeane elókeyea ongóvo. Yusíkoti itúkeovo vo'oku kahá'ayeahiko ikótivexea ngoêku, áko'o vo'oku itúkeovo ya ponóvoti isóneu koyúhoyeahiko, kóyeane elókeyea ongóvo. Epó'oxo ákomo hunókoku ra elókeko ongóvo. **19** Yoko énjoa itúkeovomo ya koeku itíkinonu orásau, koáne vo'oku huvó'oxeonomaka Sasá'iti Omíxone Jesus Kristu, kutí'inokemo mihe'ókinonoati Itukó'oviti ne onjéne imbúhikopea ra ika'ákovokuti. **20** Enepone koâti hána'iti yúmo'injovone koane ânja indóponea harâ'a, ákoyeamo ápahuina índuke koteyókonutimo nonéuke Itukó'oviti, koane ixómoyeamo ombósiko ngahána'ikea Kristu ya uhá koeti ngixoku indúkeovo, ákoti apáhuina xâne mbíkone. Yoko kuteâti ixómoyea koéneye inzóneu tukú koeti kó'oyene, énomonemaka koéneye ombósi'ixone kó'oyene, koékuiko ámbeyea yara kúveu mêmum, koánemakamo ya pevótike. **21** Vo'oku hara indúko ámbeinoke, ngo'ítukeino Kristu. Kene ivangápu, yupihóvotineoxomo unako ngoêku ya xokóyoke. **22** Itea ava'ávo ênjo vo'oku indúkea ítuke Itukó'oviti koeku ámbeyeako yara poké'e, yane ákone enja noívongoe. **23** Koati apêti ne pi'âti koekúti ânja indúkea, ákoinoke enja noívongoe yane pi'âti. Ngahá'anemaka mbihópea xoko Kristu. Koáhati énomone itukóvoxo koekúti yupihóvoti unáko ya

uhá koêti. ²⁴ Itea ve'ókukenoe, énomone kónokino ámbeyeako yara kúveu mêmum. ²⁵ Epó'oxo koeku énjea kénokinunoeko, koati enjoâti itúkeovomo yâye ovó'ingo. Énjoa kóyeyeanemo ámbeyeako xepákukenoe, motovâti yukóponi ikéneke Kristu, koane motovâtimakamo elókeyea yokóvo ya kívivo Kristu. ²⁶ Yanê'e inamá'axonemo áva kutí'inoke itikónuti yéyexovope koeku ngáyukopeovoikomo xepákuke.

²⁷ Kene enepone koati nokonéti xepákukenoe, énomone kénoki péni kixeku itíkivo, kuteâti nökone kó'iyea ûti yane inámati ihíkauvoti íhikaxovike Kristu. Yane yusíkoti noínjoponeopinoe, áko'o yusíkoti ángo'oyea xepákukenoe, kóyeanemo énjea titiu kényeyi ikéneke Kristu, koane poéhayeanemo yónoku iséneu ikéneke. Koane enjoâtimakamo kutikokó ké'iyinoe kékuna'ixivo ípihi tumúne ne inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Jesus kutípone ûti. ²⁸ Hákonoe kalihú'ina píki koêkuti okopópiti, vo'oku énomonemo éxeahiko yonópeamo ipihóponovokutike. Énomonemakamo yéxi yenópimo xoko Itukó'oviti. Yoko koati ukeâti xoko Itukó'oviti ne ákoyea pîke. ²⁹ Enepone seánakopi Itukó'oviti, haina pohutine kitípi Kristu, itea koatíma keítoponivo kotíveti vo'ókuke. ³⁰ Yoko koati kexuná'ixovotinoe ya tiú'itike koekúti ikéneke Kristu, kuteâtimaka neíxonenoe njokóyoke yanekôyoke. Yoko énomonemaka yeýekoxonoe kóyeyeakone ngoêku.

2

*Ixíko'oka Poûlu ne ihae Filípu kónokea
kóseanayeokoko*

¹ Enepone koati kaná'uti kixóvoku ûti ikéneke Kristu, koati yuixóvoti uti venékeokoko koane kotiú'ikokoti uti visóneu, vo'oku ákoyea omótovokoko vokóvo, haîna? Hainá'ikopomaka poéhapeane visóneu xokýoye ne Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ákoti ihaxákeakaka visóneu? Hainá'ikopomaka vítupa'ikeokoko yoko kóseanayeokoko ûti? Hainâra, koati énomone koéneye ne kaná'uti kixóvoku ûti ikéneke.

² Émbemopinoe iké'elokexi ongóvo koeku itíkivo xâne pôhutine yónoku isóneu ikéneke Vúnae, koane kutikokó ké'iyinoe ya kixeku ákoyea omótovokoko yokóvo, koánemaka ya itíkivo xâne pôhutine eópone omíxoneke yoko isóneuke, pôhutinemaka yúmo'ixovone itúkea ikéneke Vúnae. ³ Koêkuti itukéti ítike, hako itukovo vo'oku poéhayeanie unako kêku yíxovo, áko'o vo'oku yopósiki ihéyu'ikikono, itea itíka ya ákotike kepayásakapu. Yoko péhutinoe, konókoti yónea yokóvo unako koêku ne po'ínuhiko xâne. Kene hako itukóvo unako kêku yóno ne iséneu inúxotike. ⁴ Hákomaka poehâne yâha itíki yíxovo, itea usó yákoyemaka ya aha po'ínuhiko xâne itúkea.

Kixoku koeku isóneu Jesus enepo inâ ikútipasikovovi

⁵ Enepone kixoku koêku isóneupinovo ne Kristu Jesus, énomonemaka ákoeneye iséneupinovo. ⁶ Vo'oku koati pôhutinehiko ne Jesus yoko Itukó'oviti, itea usó kóye ne Jesus kuríkea itúkeovo koati kuteâti ne Há'a. ⁷ Epó'oxo uha-uhá kíxoa kuríkea neko kixóvoku itúkeovo koati kuteátine Há'a yaneko itukóponovo ovoxéti, enepo ikútipasikoponovo xâne yara kúveu mêmum. Koati ikútipasikoponovoviti

yaneko símeaku. ⁸ Yaneko íhokoponeovoku kixóvoku xâne, yupíhova ikálihuxopeovo, epó'oxo kuri'ó koe Itukó'oviti itúkea ahá'inoa, muhíkova ya ivókeovo kuruhúke. ⁹ Koeku kó'yeane, koati kapayásokopati Itukó'oviti ya uhá koeti po'ínuhiko teyonéti. Poréxopamaka Itukó'oviti itúkeovo teyonéti ne iha Jesus ya uhá koeti po'ínuhiko ihâe ¹⁰ maka uhá ákoene xâne ya vanúke koáne yara poké'e koánemaka ya xapa ivokóvetihiko, ipýukexino Jesus, ¹¹ koane heú ákoenemaka xâne koyúhoyea nonékuke po'ínuhiko xâne itúkeovo unae uhá koëti ne Jesus Kristu, kutí'inokemo ihayú'ikokonoti Itukó'oviti, Ha'a ûti.

Kauhápu'ikoti xâne kûrivokoevo ne kutípoti Kristu

¹² Itínoe ákoti omotóva ongóvo, kuteâti koeku kóyekuneya kitípinu, yoko haina pöhutine yaneko ambê xepákukenoe, itea ínapoxo kó'oyene koeku ángó'oya, ípihea tumúne ne itíki ahá'inopi Itukó'oviti, itínoe koítovone. Énomone itíko, yexókovotimaka itíkivo teyoti Itukó'oviti, pivoâtimaka keíkaxu'iki okóvo. ¹³ Vo'oku koati Itukó'oviti ko'itúke xikóyoke. Énomone porexópi iséneu kehá'ayi itíki ítuke, koane énomonemaka koxunákopi keúsoki kuteâti ne únati ahá'inovi.

¹⁴ Koêkuti ítike, itíka ya ákotike kepahákapu, koáne ya ákotike yarixákaka, ¹⁵ maka itíkapune xâne ákoti koyuhoâti ápeyea váhere ítuke. Yanê'e, itímakamo koati sasá'iti xe'éxapone Itukó'oviti ákoti óvaku, ákotimaka ikapít'i'ikapu xapa xâne kûrivokoevo, enepohikone ainóvoti ákoti panâpu, ákotimaka kayúsea kixoku itúkeovo. Yane keuhápu'ikoatihikomo kuteâti kíxoaku hékerhiko

ya vanúke kaúhunu'ikea ovâti ra poké'e. ¹⁶ Koeku yéxoki po'ínuhiko xâne ne inámati ihíkauvoti poréxoti inámapoti apéyeati ákotinemo hunókoku, itínoemo éyenjovope yaneko káxe aukápapu Kristu, vo'oku itínoe ákoinoke ko'itukehí ángoe ítuokeke Itukó'oviti, koane itínoemaka kutí'inoke apêti itóponone ne ngóxuna'ixeovo ya ítuokeke Itukó'oviti.

¹⁷ Yusíkoti óvokeovo indína enepo ngaepékakana, itea enepomo injakánaneye, kutí koetímo ingó'iparaxoche Itukó'oviti nê'e yoneâti oúkeke ne inúxoti ímbaraxoake, enepone ngóxunanevo ítuokeke kutí'inoke kivóvitinoe Itukó'oviti. Epó'oxo enepo injakánaneye, elóketimo ongóvo, koane motóvamaka elókeyea yokóvo. ¹⁸ Aélokenoekopo yokóvo. Ngoánemakamo, kutikokó koetímo ne elókeko vokóvo.

Haínehiko Poâlu

¹⁹ Ngúxoa ya xoko Vúnae Jesus ákoyeamo ingáxu'ikenexa mbahúkinopinoe Timóti, motovâti kóúhepekoamaka inzóneu enjáne kékunoe. ²⁰ Vo'oku ako po'ínu kuteâti isóneu Timóti, ikaná'uxoateoxo yónea okóvo ne unako kékunoe. ²¹ Uhá koeti po'ínuhiko xâne, aínovoa yonóheixoati okóvo ne ítuokevo. Ako yána okóvo ne ítuoke Kristu Jesus. ²² Koati yexoâtineno motó'yeova kúveovokono ne Timóti, vo'oku kaha'iné kíxeonu ngoyúhoya ne inámati ihíkauvoti ítuoke Kristu kuteâti koeku xe'exáti huvó'oxea há'a. ²³ Ehá'axomo enja ngixókonokumo, ngúxoa mbahúkeamo nê'e xepákuke. ²⁴ Ngúxoamaka ya xoko Vúnae ákoyeamo ánju'ikene mbíhea xepákuke.

25 Itea kóyeane íninjea ngónokea mbahúkopinopinoe Epaforodítu, mbo'ínu xoko Jesus, nza'ínemaka ya itukétike. Eneponê'e, koati ivokóponovoti ko'ítukeyea ya ítuve Vúnae. Koatímaká péhoenonu omínonu hivó'oxinuke ya nóngoneke. **26** Mbahukópatimo vo'oku inákurukeovopinenoe, koane êno tiveko isóneu vo'oku yeyékoxi ká'arineyea. **27** Koati kaná'uti enó'iyea kíxoaku aríne. Kalíhanini ivókeovo vo'ókuke, itea kóseana Itukó'oviti. Haina póhutine nê'e, itea kóseananumaka, puinónuti yupíheovo ikáxu'iyea ongóvo eneponi ivakápu. **28** Vo'oku ká'arineyea yanekôyo, íyovoneoxo ongóvo mbahúkopinopea kó'oyene, maka aélokeneoxo yokóvo neixápa, epó'oxo maka hákone po'i yónoku inzóneu. **29** Aélokenoe yokóvo simâpi vo'oku itúkeovo po'inu ûti xoko Vúnae. Xâne kuteâti, koati konokoâti tíyinoe. **30** Kalíhanini ivókeovo vo'oku yupíheovo kóxuna'ixeovo ya ítuveke Kristu. Yoko usó kóye ivókeovo, motovâti huvó'oxeonus ya nóngoneke, koeku ákoyea omótova hivó'oxinu, vo'oku ákoyeanoe melíkanu.

3

Yuho Poûlu koêku ne poe'á kixoti íhikaxeа emo'u Itukó'oviti

1 Itínoe mbo'ínu xoko Jesus, tumúneke únzexea ra yúndoe, anéyeiko po'i ânja ngoyúhoinopea: Aélokenoe yokóvo ikéneke Vúnae. Ako ímanjapu ngáyukopinopi yûnzo kuteâti koeku yunzó'inopi yanekôyoke, vo'oku kotiú'ikopitinoemo. **2** Neíxipa ne xâne ínzau tamúku, enepohikone ákoti itukapu kaná'uti ko'ítukenoti Itukó'oviti. Enepohikonê'e,

koati ihíkaxoti xanéhiko kónokea ápeyea muyókuke hoénaxovope itúkeovo xanena Itukó'oviti, enepone sirkunsidá kó'yea, motovâti koíteova Itukó'oviti.

³ Koati utíneoxo apê muyókuke ne kaná'uti hoénaxovope vitúkeovo xanena Itukó'oviti, uti ihayú'ikoti Itukó'oviti ya xunákoke Sasá'iti Omíxone. Utímaka koati elokeâti okóvo ne ítukeinovi Kristu Jesus, vitukoâti víhuinovoke nê'e, ya koêkuni itúkeovo koekúti kuteâti sirkunsidá kó'yea ne xâne víhuinovo. ⁴ Eneponi omotóva itúkeovo koekúti kuteâti sirkunsidá kó'yea víhuinovo, mani êno ínzuinovoke. Koêkuti inixoâti yusíkea íhuinovo koekúti kuteâti, ínapoxo ûndi eneponi akoéneye.

⁵ Vo'oku oitu koé'iko ngaxéna ike imbúhikine yara kúveu mêmum, sirkunsidá ngoéne, kuteâti nôkone ngó'yea, undi izaraelita, undi ámoripono xanéhiko noívokoe Itukó'oviti. Undímaka ámoripono Mbejámi, po'i iháxakoku njanéna íhae Izarâe. Undímaka koati kaná'uti êbereu ákoti ánahi. Yane yuínjeovoxo nzókea ne Ponóvoti Kixovókuti yútoe Muîse, undi farízeu. ⁶ Yane yupíheovo ngahá'ayeа ngotíxea nzó'e, koâti vaheréxinoati índuke ne kutípotihiko Jesus nôvoke, ininjoâti itúkeovo pahukópotihiko. Yane mbónea ngixoku indúkeovo, kuteâti páhoenovi ne Ponóvoti Kixovókuti vitúkea ya yútoke Muîse, undi koati sasá'iti ákoti motovâti koyúhoya ápeyea mbahúnevo. ⁷ Itea enepora uhá koeti íninjone itúkeovo hána'iti itópoinonuke nôvoke, kutí ngíxoá ákoti itúkovoce kó'oyene koeku énjeane Kristu. ⁸ Koati yupihóvoti íninjea ákoya itúkovoce ne uhá koeti po'ínuhiko koekúti, nonékuke unáko ne énjea Únaem Kristu Jesus, enepone yupihóvoti anú'ukea unáko ne po'ínuhiko

koekúti. Énomone nguríkopinoa ne uhá koeti ínzuinovoke nóvo, koane kutí ngíoxa ihomúyoti yupihóvoti kótirinayeokono, motovâti ápeyea Kristu ya njokýoyoke,⁹ motovâtimaka nzasá'ipea xokýoyoke, ákoti itukapu nzasá'iko ínzuinovo ukeâti indúkea páhoenovi Ponóvoti Kixovókuti vitúkea, itea itúkeovo nzasá'iko ukeâti ngúveovo Kristu ne ínzuinovo. Énomone ne sasá'iko ûti ítukeinovike Itukó'oviti koeku kúveovo uti Kristu.¹⁰ Ngaha'a ungóponea énjea Kristu, koáne ne hána'iti xunáko exókovoti yaneko exepükopo ukópea xapa ivokóvoti. Ngahá'amaka ngahá'ineyea Kristu koeku véngea kotívetike koekúti, kuteâtimaka vékea Kristu yanekôyoke, koane íngutipasikeovamaka yaneko ivokóvo kurúhuke.¹¹ Yane ya uhá koeti ngixoku ngóxuna'ixeovo, ngúxoa indóponeamo ne yúmo'injovone ámbepea ya xapákuke kutípoti Jesus, exepükapea ukópea xapa ivokóvoti.

Kóxuna'ixo Poûlu ikéneke Kristu

¹² Haina ngoêti indóponeane indúkeovo úsotine ikéneke Vúnae ákotine ovónuku, áko'o indúkeovo ponóvoti ákotine mbahukápu, itea anéyeingo ngóxuna'ixeovo motovâti indóponea ne ahá'inonu Kristu Jesus, enepone iháxikinonukemaka nzókea.
¹³ Itínoe mbo'ínu xoko Jesus, íninjoa âvoyea indápana nê'e, itea hara ngôe: Nguríkoane ingéneke ne koekútihiko pihotíne, koêkumaka ixómoyea ngóxuna'ixo indóponea ne koekútihiko ovotí'iko ndumúneke.¹⁴ Mbihotíne xoko ânja indóponea, enepone koâti únati íparaxeonukemo Itukó'oviti, enepone iháxikinonukemaka nzókea Kristu Jesus.
¹⁵ Hukinóvoti ngíxeopinoe: Uhá koeti xapákuke

ûti úsotine ikéneke Kristu, ákotinemaka óvaku, ákoenemakaye isóneu. Itukovo pó'iti koêku ne iséneu, kóyeanemo koúhapu'ikinopeanoe Itukó'oviti ne nékone ké'iyi. ¹⁶ Yoko kuteâti koeku íhikaxeovike ne ihíkauvoti hókone ûti, vítone vitúkea tukú koeti kó'oyene, énomoneikopo háka ûti.

Itûkoheovoti ya hókea Kristu

¹⁷ Itínoe mbo'ínu xoko Kristu, hara hekánoe ngixoku indúkeovo. Yapá'akamaka ne xâne hókeaxo, kuteâti ne neíxone xoko kixoku vitúkeovo, ûndi yoko Timóti. ¹⁸ Vo'oku êno xâne okopâti ne ihíkauvoti koyúhoti ivókinovovi ne Kristu kuruhúke, enepone víhikaxone. Yoko kali êno ngáyu'ixeá yanekôyoke ngoyúhoineopeanoe koêku, koane ngáyukopinopeakomaka kó'oyene. Koati kotívetinonu koeku nekôyohiko. Írihikovo nzo'oûke vo'ókuke. ¹⁹ Yoko ya hunókokuke, koati ipihóponovokutike yonópomo. Poéhane âha kíxeova hokóhiko, ya koékuni itúkeovo Itukó'oviti hóko. Enepone koekúti mani teínoke itúkea, koati énomone itúkohiko éyexovope. Poéhane kixovókuti yara kúveu mêmum yónoheixo isóneu. ²⁰ Kene ûti, hara yónoheixo visóneu xoko koati kaná'uti poké'ixa ûti vanúkeke, úkeakumaka Koitóvoviti, enepone Vúnae Jesus Kristu, kúxoixoponemaka ûti káyukopeovomo. ²¹ Énomonemo sa'irí'okopa ne kixeóvovoti muyo ûti, uti xâne yara kúveu mêmum, ya inámati koxe'u ûti, yupihóvotinemo unáko kuteátine muyo Kristu. Yoko koati apêti xunáko kíxeovinemoye, vo'oku ápe xunáko natíxea oúkeke uhá koeti koekúti ákoti motovâti okópea.

4

Ako tôpi enékeake Poûlu ne íhae Filípu

¹ Itínoe mbo'ínu xoko Jesus ákoti omotóva ongóvo, yupihóvitinemaka inángurukeova, yákojenenoeye kuteâti kékuku'ixivo ikéneke Vúnae. Koati itínoemaka elókeinoke ongóvo, koane itínoemaka ápeinokemo ímbara xoko Itukó'oviti, enepone kutí koeti koati uhé'ekoti kôroa.

² Émbemoa ra Évodea yoko Síntike ákoyeane ópoe'ainokoko isóneu koane kutikokó kó'iyea isóneu ikéneke Vúnae. ³ Émbemopimaka, iti koati kaná'uti nza'íne ya ítukeke Itukó'oviti, hivó'oxi ra pi'âti mokexa ûti, vo'oku aínovoo koxuná'ixovoti huvó'oxeonus ya itukétike yanekôyoke, koeku ngoyúhoya ne inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Jesus. Kuteâti huvó'oxeonus ne Keleménti yoko po'ínuhiko nza'íne, énomonemaka kíxeaneyeye huvó'oxeonus ne pi'âti sêno. Yoko aínopovone apêti íha koyúhopeke Itukó'oviti, enepone yutóxovoku iha xâne apeínoatine inámati apéyeati ákotinemo hunókoku xoko Itukó'oviti.

⁴ Itíkapunoe xâne ixómoti elôke okóvo ikéneke Vúnae. Aúngopomaka ngó'iyea: "Aélokenoe yokóvo."

⁵ Konókoti iyúseyea kixévoku ya nonékuke uhá koeti xâne itíkivo kásati omíxone, ákotimaka itikápu húketi ímaineve, vo'oku yé'exopovone aúkopovope Vúnae. ⁶ Hako pipokéxinoa iséneu ne koêkuti koekúti, itea yáma nonékuke Itukó'oviti ne uhá koeti yâha ya orásau, yepemoâti koúsexinopi nékone, koêkumaka íkero'ixivo xokóyoke. ⁷ Yane enepone hána'iti úhepeko isoneûti ukeâti xoko Itukó'oviti, ákoti itoâti éxea koêku, énomonemo

porexópi ákoyea pepákexapu iséneu ikéneke Kristu Jesus.

8 Tumúneke únzexea ra yúndoe, itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, hara motokeâti ímeheixi iséneuke: uhá koeti koati kaná'uti koekúti motovâti koyúhoyeokono itúkeovo únati, koane uhá koeti ponóvoti yoko sasá'iti koekúti, yoko uhá koeti uhé'ekoti koekúti inixóneti itúkeovo koati ihayú'iuti. Enepo itukapu koati únateoxo koane motokeâti iháyu'ikeokono, itúkapu énomone ovóheixo iséneuke.

9 Enepone ihíkauvoti ínzikaxeopikenoe, enepone némoe, koane kémone, yoko neíxone njokóyoke, énomone héka. Yané'e, Itukó'oviti ovomô xikóyokenoe, enepone úkeaku uhá koeti úhepeti isoneûti koane asako omixóneti.

Íkoro'ixinova Poûlu ne ïhae Filípu

10 Yupíhova elókeyea ongóvo ikéneke Vúnae kó'oyene, vo'oku tiríxopovonemaka pehúkinonu hivó'oxinuke ya nóngoneke, yéxokovope kétarakopinu ike xu'íkeneyeane ákoyea péhoenonu. Yoko kóyekune ápeyea péhoenonu yanekóyoke, itea kali okínoke, akó'oti yoxénenoie hivó'oxinu. **11** Yoko haina vo'ókuke ápeyea nóngone, kó'inokeneye yunzó'inopi, vo'oku énjo'okovane ra ngóyeku. Koêkuti ngoêku, ako pepákexapu inzóneu. **12** Énjo'okovane véngea ne uhá koeti koekúti, yusíkoti itúkeovo ákotike apeínonuti, yusíkoti itúkeovo unátiyeakuke ngoêku. Uhá koeti koêkuti vékoku ne xâne, véngeane, kuteâti imandáxovotike koane épekeonuke himakati. Kúteanemaka ákotike nóngone koane énotike, aínovone véngeane. **13** Índoa véngea uhá koeti koekúti ya xunákoke Vúnae, enepone ixómoti

koxunákonu. ¹⁴ Itea kóyeane íninjea itúkeovo únati, koeku hivó'oxinu ya tiú'itike koekúti véngoku. ¹⁵ Itínoe íhae Filípu, yéxoanemaka koêku enepo inâ turixóvo koyúhoyeovo ne inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Jesus xepákukenoe, yaneko imbúhikopeaku Masêdonea. Yéxoanoe ákoyea po'i êgereja huvo'óxonuti ya nóngoneke, ákoti itukapu itínoe. ¹⁶ Muhíkova ovo'íngó ya Tesálonika, ápenoe péhoenonu. Yoko haina pôhuti pîho ne kali púyaenovonuke yokóvo ya nóngoneke, itea kékukoanoe ne péhoenonu. ¹⁷ Yoko haina ngónokea ngo'íparaya yonó'oxo inzóneu, itea hara ngahá'a noínjea kuri'uxevomo yehópo xoko Itukó'oviti vo'óuke ra hivó'oxinuke. ¹⁸ Namúngoane ne uhá koeti péhoenonu. Kalíhani ákoyea iyónoangu ne po'ínu. Usó kixínenoa ne nóngone yane péhoenonu xoko Epaforodítu. Yoko enepora púyaenovonuno yokóvo, kutí kôe úheti ihopûneti itopónotí Itukó'oviti, kuteâtimaka koeku hó'openo oró'oeti íparaxokonoke Itukó'oviti. Yoko ínixeia Itukó'oviti unáko nê'e, koane úhepetinoamaka isóneu. ¹⁹ Uhá koeti koékuti nékone, kousókinopeatinoemo Únaem Itukó'oviti. Vo'oku koati ákoti hunókoku ne únatinoe koekúti, yupihóvoti itúkeovo ihayú'iuti, évekinopeakunoe ya xoko Kristu Jesus. ²⁰ Itukapu Itukó'oviti, Ha'a ûti, ihayú'ikakana ya uhá koeti káxe ákoti hunókoku. Ákoyeneye.

Hunókoku yútoe Poâlu

²¹ Yúnzoiko pôhutihiko kasásaiupo Kristu Jesus yâko. Enepora po'inu ûti xoko Jesus njokóyoke, yúhoikopinoemaka. ²² Kúteanemaka koêku ne uhá koeti kasásaiupo Jesus yâyeke, yúhoikopinoemaka,

Ínapoxo ne po'inu ûti xoko Vúnae ko'ítuketi ya
Óvokuke koati payásoti náti, enepone Sêza.

²³ Itúkapu hâna'itike seánakopi Vúnae Jesus Kristu
yóvoheixo.

Hunókokune.

**Emo'u Itukó'oviti
New Testament in Terêna (BR:ter:Terêna)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Terêna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Terêna [ter], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Terêna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
9434667b-9ee2-59e4-93dc-3a75fa6b3851